

SPRAWOZDANIE FUNDACJI NA RZECZ ROZWOJU
POLSKIEGO ROLNICTWA Z DZIAŁALNOŚCI W ROKU 2021

I. DANE FUNDACJI

1. NAZWA : FUNDACJA NA RZECZ ROZWOJU POLSKIEGO ROLNICTWA
2. ADRES SIEDZIBY: Gombrowicza 19, 01-682 WARSZAWA
3. ADRES POCZTY ELEKTRONICZNEJ: fdpa@fdpa.org.pl
4. NUMER TELFONU: 22 864 03 90
5. NUMER FAKSU: 22 864 03 61
6. DATA WPISU DO KRS: 17.12.2002
7. NR KRS: 0000143832
8. REGON: 001387892
9. SKŁAD ZARZĄDU:

Prezes Zarządu
Monika Szymańska

Wiceprezes
Katarzyna Sabarańska

II. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI FUNDACJI W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

1. Charakterystyka działalności fundacji (ze statutu)

Celem Fundacji jest charytatywne, naukowe i edukacyjne angażowanie się w działania społecznie użyteczne, które przyczynią się do zrównoważonego rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich, ochrony środowiska, ochrony dziedzictwa polskiej wsi, rozwoju społeczności wiejskich, zmniejszenia skutków ubóstwa i przeciwdziałania skutkom bezrobocia na wsiach i małych miastach, w tym poprzez wspieranie przedsiębiorczości i małych i średnich przedsiębiorstw, zapewnienia wsparcia dla społeczności wiejskich w okresie transformacji gospodarczej i dostosowywania polskiego rolnictwa do funkcjonowania w ramach struktur Unii Europejskiej.

2. Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych

W celu realizacji zadań statutowych Fundacja:

- Prowadzi działalność edukacyjno-informacyjną poprzez organizowanie seminariów, konferencji, wykładów, warsztatów i doradztwa z zakresu edukacji rolnej, ekologicznej oraz doradztwa dla rolników oraz mieszkańców wsi i małych miast.
- Wspiera tworzenie przedsiębiorstw na obszarach wiejskich i małych miast.
- Promuje badania i rozwój polityki wobec zrównoważonego rolnictwa i obszarów wiejskich.
- Zbiera, analizuje i upowszechnia informacje dotyczące rozwoju polityki rolnej, rozwoju wsi, ochrony dziedzictwa kulturowego wsi, rozwoju regionalnego i ochrony środowiska.
- Promuje zrównoważone i zgodne z zasadami ochrony środowiska i klimatu gospodarowanie gruntami i innymi środkami rolnymi oraz środowiskiem naturalnym. Zachęca do działalności rolniczej chroniącej środowisko naturalne.
- Promuje zasady gospodarki niskoemisyjnej, w tym stosowanie odnawialnych źródeł energii.
- Prowadzi edukację ekologiczną dla wszystkich grup społecznych poprzez organizowanie szkoleń, konferencji, seminariów, wydawanie publikacji i broszur.

3. Opis głównych zdarzeń prawnych w działalności fundacji o skutkach finansowych

W ramach działalności statutowej były realizowane następujące projekty:

WPŁYW PRODUKCJI ROLNEJ NA ZMIANY KLIMATU I JEJ ADAPTACJA DO TYCH ZMIAN

OKRES REALIZACJI: marzec 2020 r. - lipiec 2021 r.

ŹRÓDŁO DOFINANSOWANIA: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, działanie 2.3 „Wsparcie dla szkolenia doradców w ramach działania Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem rolnym i usługi z zakresu zastępstw objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020”

BUDŻET PROJEKTU: ok. 1 297 310,70 zł

PARTNERZY: Instytut Zootechniki Państwowy Instytut Badawczy – Partner Konsorcjum, Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego

UCZESTNICY: osoby zajmujące się zawodowo doradzaniem rolnikom i właścicielom lasów, zatrudnione w podmiotach publicznych, prywatnych lub samodzielnie świadczące usługi doradcze w ramach prowadzonej działalności gospodarczej

CEL PROJEKTU: podnoszenie kwalifikacji zawodowych doradców rolnych ze wszystkich województw, w zakresie wpływu rolnictwa na zmiany klimatu.

W 2021 r. kontynuowaliśmy szkolenia dla doradców rolnych, którzy docelowo powinni pomóc rolnikom we wdrożeniu praktyk adaptacyjnych do zmian klimatu, zarówno w produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej. Tym bardziej, jeśli zechcą oni skorzystać z dofinansowania działań przewidzianych w ramach Krajowego Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). Niezależnie od słusznych i ambitnych celów wyznaczanych przez Unię Europejską w kontekście zahamowania katastrofy klimatycznej, potrzebę działania wymuszają coraz bardziej dotkliwe dla rolników skutki tych zmian. Ich skuteczność zależy nie tylko od wdrożenia nowych przepisów, realizujących strategię Europejskiego Zielonego Ładu, ale przede wszystkim efektywnej edukacji i zmiany świadomości producentów i konsumentów. W 2020 r. Fundacja przeprowadzała 19 szkoleń dla 570 doradców, pozostałe 7 dla 210 doradców zrealizowała w roku 2021 r. W sumie uczestniczyło w nich 780 doradców rolnych z Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego, Izb Rolniczych, jednostek naukowych oraz prywatnych podmiotów doradczych.

W roku 2021 odbyły się następujące działania:

- szkolenie w Boguchwale w terminie 16-17.06.2021r. Dla 30 doradców z województw: podkarpackiego, lubelskiego i świętokrzyskiego,
- dwa szkolenia w Krakowie w terminach 21-22.06.2021r. oraz 23-24.06.2021 r. dla łącznie 60 doradców z województw małopolskiego i śląskiego, dwa szkolenia w Kutnie w terminach 28-19.06.2021r. oraz 30.06-01.07.2021 r. dla łącznie 60 doradców z województwa łódzkiego i wielkopolskiego,
- szkolenie w Zawierciu w terminie 29-30.06.2021 r. dla 30 doradców z województwa śląskiego,
- szkolenie w Końskowoli w terminie 21-22.06.2021 r. dla 30 doradców z województwa lubelskiego.

Przeszkoleni przez nas uczestnicy szkoleń prowadzą działalność doradczą w łącznie 301 powiatach i miastach na prawach powiatu, które zaznaczono na mapie. Na mapie wskazano również miejscowości, w których odbyły się szkolenia (czarne punkty) oraz miejsca wizyt studyjnych (pomarańczowe punkty).

Szkolenia podzielone były na dwie części, wykłady oraz wizyty studyjne, które przeprowadzili eksperci z Instytutu Zootechniki PIB w Balicach, Instytutu Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa PIB w Puławach, Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. Program szkolenia obejmował wykłady z zakresu zagadnień formalno-prawnych, miejsca sektora rolnego w dyskusji nt. zmian klimatu, ale przede wszystkim praktyk rolniczych ograniczających emisję gazów cieplarnianych w produkcji roślinnej i zwierzęcej, działań adaptacyjnych, ich wymiaru ekonomicznego oraz planowanych instrumentów WPR w realizacji polityki klimatycznej. W ramach szkoleń przeprowadzono również wizyty studyjne w gospodarstwach, w których stosowane są praktyki ograniczające wpływ rolnictwa na zmiany klimatu oraz praktyki adaptacyjne: Prezentowane praktyki wybierane były z kategorii:

- Poprawa technik aplikacji nawozów naturalnych/mineralnych.
- Ograniczenie uprawy płużnej w praktyce rolniczej.
- Praktyki ograniczające emisję GHG w produkcji zwierzęcej.
- Ochrona gleb i systemów hydrogenicznych.

Pomimo niełatwych pandemicznych warunków i konieczności przestrzegania zaostrzonych reżimów sanitarnych udało nam się zrealizować wszystkie szkolenia w trybie stacjonarnym i odwiedzić wiele gospodarstw, w których wdrażane są praktyki mitygacyjne i adaptacyjne. Wszystkim osobom i instytucjom, które ułatwiły nam realizację tego zadania dziękujemy za współpracę.

OGRANICZENIE ZANIECZYSZCZENIA AZOTEM POCHODZENIA ROLNICZEGO METODĄ POPRAWY JAKOŚCI WÓD

OKRES REALIZACJI: sierpień 2018 –grudzień 2021

ŹRÓDŁO DOFINANSOWANIA:

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 1 126.133,00 zł.

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w kwocie 101.480,00 zł.

Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa w kwocie ok. 210.000,00 zł.

ODBIORCY: rolnicy, doradcy rolni, pracownicy WIOŚ i innych instytucji publicznych, mieszkańcy wsi.

INSTYTUCJE WSPÓŁPRACUJĄCE I ZAPEWNIAJĄCE WSPARCIE EKSPERCKIE: Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Instytut Zootechniki Państwowy Instytut Badawczy w Balicach, ARiMR, MGMIŻŚ, MRIRW, WIOŚ.

CEL PROJEKTU: podnoszenie świadomości i kształtowanie właściwych postaw w zakresie ograniczenia zanieczyszczenia wód azotem pochodzenia rolniczego, poprzez propagowanie zasad zrównoważonego rolnictwa, a tym samym wsparcie rolników we wdrażaniu „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”.

ZAKRES DZIAŁAŃ: konferencje, szkolenia dla doradców i pracowników WIOŚ, warsztaty dla rolników, materiały edukacyjne, badania ankietowe.

W ramach projektu zrealizowano:

5 KONFERENCJI DLA: 471 uczestników,

12 SZKOLEŃ DLA DORADCÓW: 378 uczestników,

1 SZKOLENIE DLA PRACOWNIKÓW WIOŚ: 36 uczestników,

175 WARSZTATY DLA ROLNIKÓW I MIESZKAŃCÓW WSI: 4368 uczestników,

BADANIE ANKIETOWE DLA DORADCÓW ROLNYCH: 183 wypełnione ankiety,

BADANIE ANKIETOWE DLA ROLNIKÓW: 185 wypełnionych ankiet.

MATERIAŁY EDUKACYJNE:

- Publikacja „Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”,
- Ulotka informacyjna dla gospodarstw do 10 ha,
- Ulotka informacyjna dla gospodarstw pow. 10 ha,
- 4 rodzaje tablic informacyjnych.

PROMOCJA PROJEKTU W PRASIE BRANŻOWEJ I INTERNECIE i innych kanałach informacyjnych trafiła do 217,5 tys. odbiorców.

W 2021 roku realizowano działania zamykające projekt:

Opublikowano Raport ewaluacyjny przygotowany na podstawie badania ankietowego przeprowadzonego wśród 184 doradców i 181 rolników oraz przesyłanych sprawozdań z przeprowadzonych warsztatów.

Wyniki przeprowadzonych ankiet, tak wśród doradców, jak i rolników okazały się mieć duże znaczenie w zrozumieniu ich postaw, a także waloryzacji nie tyle treści, ale bardziej formy Programu azotanowego. Mówią one nie tylko o stanie wiedzy i świadomości rolników, ale również o stopniu skomplikowania i zrozumienia Programu azotanowego. Oceniają one także efektywność samych warsztatów i szkoleń. Pośród licznych wniosków jakie wyłoniły się po analizie ankiet, uznać należy, że:

- wprowadzenie twardej regulacji, nie tylko w trybie czasowym, ale także formie prawnej, było właściwym i efektywnym krokiem zmuszenia producentów rolnych do radykalnej zmiany postrzegania środowiskowych skutków swojej działalności,
- dla pełnego wdrożenia Programu należy zapewnić rolnikom należyte wsparcie, tak pod względem merytorycznym, jak i finansowym, zwłaszcza inwestycji planowanych w gospodarstwach pod kątem wdrażania Programu,
- poszerzanie wymogów Programu nie jest konieczne, jednak należy zauważyć, że zapisy te kształtują się na poziomie niezbędnego, środowiskowego minimum,
- wskazane jest, aby dalsze działania mające na celu ochronę wód przed azotanami pochodzenia rolniczego, realizować w formie dobrowolnych pakietów lub ekoschematów. Mogłyby one obejmować utracone korzyści z tytułu poszerzonych stref buforowych przy ciekach i zbiornikach wodnych, przykrywania polnych przyśm obornikowych, zapobiegającego przed wymywaniem azotanów z wodą deszczową, uprawy uproszczonej, itp.,
- istnieje konieczność uzupełnienia rolniczej wiedzy o ogólne kwestie optymalizacji nawożenia gleby i żywienia zwierząt, dalszy transfer wiedzy winien być ściśle dostosowany do skali i koncentracji produkcji oraz jej lokalnych uwarunkowań.

19 maja 2021 w Warszawie odbyła się konferencja podsumowująca projekt "Ograniczenie zanieczyszczenia azotem metodą poprawy jakości wód", była jednocześnie ostatnią z cyklu 5 konferencji w ramach tego projektu.

Konferencja była okazją nie tylko do podsumowania samego projektu, ale również przedstawienia oceny skuteczności Programu azotanowego i kierunku dalszych działań z tego zakresu. Przedstawiciele odpowiedzialnych resortów zaprezentowali Program i jego realizację w kontekście działań PROW i strategii Europejskiego Zielonego Ładu. W czasie spotkania omówiono również wyniki badań nt. świadomości ekologicznej rolników i problemów związanych z wdrażaniem programu.

Podczas konferencji dyskutowano nad optymalizacją rozwiązań w zakresie implementacji Programu działań oraz mechanizmami realizacji strategii UE i krajowych polityk ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatu i ochrony bioróżnorodności w nowej perspektywie PROW ze szczególnym uwzględnieniem jakości wód.

Konferencja odbyła się w trybie on-line i uczestniczyły w niej 553 osoby. Liczba odsłon na dzień 24 marca 2022 wynosi 880 odsłon.

Projekt był dużą i skuteczną kampanią informacyjną, która jako jedyna była prowadzona w czasie, gdy weszły w życie nowe regulacje, nakładające na rolników praktycznie od zaraz wiele nowych obowiązków. Działania projektowe stanowiły odpowiedź na aktualne potrzeby doradców, których należało szybko przygotować do świadczenia nowych usług, a także potrzeb rolników, którym nie dano zbyt wiele czasu, aby dostosować swoje gospodarstwa do wymogów Programu Azotanowego. Przeprowadzona kampania edukacyjno-informacyjna obejmująca swoim obszarem całą Polskę oraz różnorodne formy edukacyjne od publikacji, szkoleń po filmy i artykuły sponsorowane, spotkała się z dużym zainteresowaniem doradców rolnych, rolników, ale również ministerstw, instytutów naukowych i mediów.

ZRÓWNOWAŻONE ROLNICTWO W SŁUŻBIE BIORÓŻNORODNOŚCI

OKRES REALIZACJI: marzec 2019 - grudzień 2021

ŹRÓDŁO DOFINANSOWANIA: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środki własne partnerów

BUDŻET PROJEKTU: 733 983 zł

CEL PROJEKTU: podnoszenie świadomości i kształtowanie właściwych postaw uczniów szkół rolniczych w zakresie ochrony bioróżnorodności w krajobrazie rolniczym, poprzez propagowanie zasad zrównoważonego rolnictwa.

Cele szczegółowe:

upowszechnianie wiedzy z zakresu ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju;

kształtowanie zachowań prośrodowiskowych ogółu społeczeństwa, w tym dzieci i młodzieży;

aktywizacja społeczna – budowanie społeczeństwa obywatelskiego w obszarze ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

PARTNERZY: Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego oraz Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie.

UCZESTNICY: uczniowie i nauczyciele ze szkół kształcących w zawodach rolniczych

SZKOŁY PARTNERSKIE BIORĄCE BEZPOŚREDNI UDZIAŁ W DZIAŁANIACH PROJEKTOWYCH:

- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ireny Kosmowskiej w Korolówce-Osadzie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 w Siedlcach,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. 1000-lecia Państwa Polskiego w Nakle Śląskim,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. II Czechosłowackiej Brygady Spadochronowej w Nowosielskach,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Sypniewie,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Michała Drzymały w Brzostowie,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Radomiu
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Wojstawicach,
- Zespół Szkół Rolniczych im. Władysława Grabskiego w Sędziejowicach,
- Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. J. Dziubińskiej w Zduńskiej Dąbrowie.

Projekt miał na celu upowszechnianie zrównoważonego rolnictwa, z poszanowaniem środowiska naturalnego i prowadzeniem przez rolników racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi, a także zwiększanie wiedzy i świadomości społeczeństwa, a w szczególności młodych rolników, na temat ograniczania negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko i wagi zachowania bioróżnorodności w krajobrazie rolniczym.

Projekt obejmował trzy zakresy tematyczne:

- przyczyny i skutki utraty bioróżnorodności w krajobrazie rolniczym oraz możliwości jej odbudowy,
- wpływ zanieczyszczeń obszarowych pochodzenia rolniczego na jakość wód i środowisko glebowe,
- działania ograniczające straty azotu i fosforu do środowiska w rolniczej przestrzeni produkcyjnej pod kątem ochrony bioróżnorodności.

Działania projektowe zrealizowane w poprzednich latach

1. Stworzono stronę internetową projektu: WWW.FDPA.ORG.PL/BIOROZNORODNOŚĆ na której umieszczano informacje na temat działań projektowych, materiały edukacyjne i treści merytoryczne dla uczniów i nauczycieli.
2. Przeprowadzono badania ankietowe wśród nauczycieli prowadzących zajęcia z przedmiotów „rolniczych”, biologii, ochrony środowiska i pokrewnych w celu uzyskania informacji na temat nauczania i metod podnoszenia świadomości uczniów z zakresu zachowania bioróżnorodności w krajobrazie rolniczym. Raport z wynikami dostępny jest na stronie projektu.
3. Opracowano szereg materiałów edukacyjnych, które mogą być wykorzystane w procesie kształcenia na kierunkach „rolniczych”. Wszystkie materiały dostępne są na stronie projektu <https://www.fdpa.org.pl/materiały-edukacyjne>.
4. Przeprowadzono 2 dwudniowe warsztaty terenowe pn. „Zrównoważone rolnictwo w służbie bioróżnorodności” dla 120 uczniów.
5. Zorganizowano 10 warsztatów dla 250 uczniów pn. „Jakość wód gruntowych w obszarach użytkowanych rolniczo oraz zagrożenia związane z zanieczyszczeniem wód gruntowych i ich migracji do cieków, rzek i zbiorników”.
6. Zrealizowano 10 warsztatów z zakresu tworzenia planów nawozowych dla 250 uczniów.
7. Przeprowadzono konkurs filmowy o tematyce ochrony bioróżnorodności w krajobrazie rolniczym w którym pierwsze miejsce zajęli uczniowie z Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. 1000-lecia Państwa Polskiego w Nakle Śląskim z filmem pt. „Bioróżnorodność w rolnictwie”.

Działania projektowe zrealizowane w 2021 roku

W roku 2021 projekt koncentrował się na dwóch działaniach, konkursie pn. LOKALNY SYSTEM MONITORINGU WÓD (LSMW) oraz na stworzeniu edukacyjnej gry multimedialnej BioSmatFarm.

Lokalny system monitoringu wód (LSMW)

Konkurs rozpoczął się jeszcze w 2019 r. Wyłoniono 10 zespołów projektowych, które rozpoczęły prowadzenie 10 miesięcznych badań dotyczących jakości wody. Szkoły zostały wyposażone w sprzęt do badania jakości wody. Uczniowie raz w miesiącu pobierali próbki wody z ujęcia, gdzie zostały zamontowane piezometry. Podczas zajęć, za pomocą odczynników, sprawdzali stężenie azotanów w wodzie i dokonywali zapisów w tabeli pomiarowej oraz notowali swoje obserwacje. Z powodu pandemii i przedłużającego się czasu na prowadzenie badań, konkurs rozstrzygnięto dopiero w 2021 roku. Uczniowie przygotowali podsumowanie badań, postawili diagnozę problemu i zaproponowali działania, mające na celu zniwelowanie występujących problemów środowiskowych. Projekty zostały zaprezentowane w trakcie seminarium przeprowadzonego on-line i ocenione przez Komisję konkursową. Każda ze szkół otrzymała ok. 2000 zł na sfinansowanie przewidzianych działań. W ramach działań naprawczych sfinansowano m. in. na zakup sprzętu, pomocy naukowych, zakup ula, stacji pogodowej, utworzenie ścieżki edukacyjnej, stworzenie łąki kwietnej, montaż budek dla ptaków i owadów, tablice edukacyjne.

W ramach konkursu przyznano 2 nagrody główne w postaci kart podarunkowych do sklepu z elektroniką o nominałach 500 zł na członka zespołu, a także nagrody pocieszenia w postaci kart podarunkowych o nominałach od 200 zł do 100 zł oraz drobnych nagród rzeczowych: latarek czołowych, bidonów, szczyrzyków i długopisów.

Multimedialna gra edukacyjna i webinarium dla nauczycieli

W ramach projektu została opracowana multimedialna gra edukacyjna BioSmartFarm. Głównym celem stworzonej gry jest edukacja z zakresu prowadzenia zrównoważonej produkcji rolniczej. Gra próbuje pokazać, jak współczesne rolnictwo, nawet na poziomie niewielkich gospodarstw rodzinnych, może stać się zrównoważonym, chroniącym bioróżnorodność, środowisko, klimat i nadal efektywnie produkować żywność. Przyjęty w grze model gospodarstwa i kierunek przemian są realnym odzwierciedleniem z praktyki. Zespół autorów starał się oddać w zawartych treściach nie tylko swoje praktyczne wieloletnie doświadczenie zawodowe, ale także uwzględnić wszystko to, co czeka rolników w najbliższej przyszłości, a podyktowane jest europejskimi strategiami, w tym Europejskim Zielonym Ładem i Wspólną Polityką Rolną, będącymi odpowiedzią na kryzys klimatyczny. Wszystko to z uwzględnieniem aktualnych realiów ekonomicznych i technologicznych. Gra została podzielona na trzy scenariusze: hodowlany, uprawowy i środowiskowy. Gracz ma możliwość obejrzenia stanu zastanego tj. wyglądu gospodarstwa, struktury użytków i stanu inwentarza. Po przejściu gry będzie mógł zobaczyć jakie zmiany zaszły w gospodarstwie dzięki podejmowanym przez gracza decyzjom.

Gra ma za zadanie uświadomić uczniom zachodzące zjawiska, nowe trendy, a może nawet zainspirować do zmian w rodzinnych gospodarstwach rolnych.

Gra może zostać uruchomiona na dowolnych urządzeniach z dostępem do internetu: komputerze stacjonarnym, laptopie, monitorze dotykowym, tablecie i smartfon.

Jako materiał dodatkowy dla nauczycieli przygotowaliśmy skrypt do gry, który może być podpowiedzią, jak wykorzystać grę w zajęciach z uczniami. Zawiera on wymagania techniczne do gry, założenia metodyczne oraz wykaz pytań, komentarzy doradcy wraz z punktacją. Skrypt przesyłamy w załączeniu. W celu zaprezentowania i promocji gry Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa zorganizowała webinarium pt. „MULTIMEDIALNA GRA EDUKACYJNA BioSmartFarm – możliwości zastosowania w procesie kształcenia”.

Relacja z webinarium jest dostępna na stronie projektu <https://www.fdpa.org.pl/webinar-i-multimedialna-gra-edukacyjna-biosmartfarm>.

W ciągu pierwszego kwartału gra miała 971 odsłon.

WDRAŻANIE PLANU GOSPODAROWANIA WODAMI W DORZECZU WISŁY NA PRZYKŁADZIE ZLEWNI RZĘKI PILICY

W roku 2021 rozpoczęliśmy realizację projektu zintegrowanego „Wdrażanie Planu Gospodarowania Wodami w Dorzeczu Wisły na przykładzie Zlewni Pilicy” (IP LIFE PL Pilica Basin CTRL), współfinansowanego przez Komisję Europejską ze środków europejskiego programu LIFE oraz NFOŚiGW.

Projekt realizowany jest w partnerstwie przez beneficjentów: PGW Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie, Europejskie Regionalne Centrum Ekohydrologii PAN, Fundację na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa oraz FPP Enviro.

Celem nadrzędnym projektu jest poprawa jakości i różnorodności biologicznej wód zlewni rzeki Pilicy ze szczególnym uwzględnieniem Zbiornika Sulejów poprzez wspieranie wdrażania Planu gospodarowania wodami. Działania przewidziane w PGW (a także jego aktualizacji) znalazły odzwierciedlenie w działaniach projektowych, podzielonych na 6 obszarów:

- Zarządzanie zasobami wodnymi
- Ograniczenie presji komunalnej
- Ograniczenie presji rolniczej
- Przywracanie drożności cieków i renaturyzacja starorzeczy/mokradeł
- Budowa potencjału

- Monitoring wpływu projektu

Wśród zaplanowanych działań ważną rolę odegrają te bezpośrednio skierowane do interesariuszy związanych z rolnictwem (rolników, doradców rolnych, uczniów i nauczycieli szkół rolniczych). Działania mają zarówno charakter edukacyjny (szkolenia, warsztaty, wyjazdy studyjne, materiały edukacyjne), jak i inwestycyjny (demonstracyjne gospodarstwa rolnicze, demonstracyjne wdrożenie rozwiązań typu NBS, wsparcie JST w inwestycjach w gospodarkę wodno-kanalizacyjną). Celem podjętych działań będzie wymierne ograniczenie negatywnego wpływu rolnictwa na jakość wód, w tym redukcja zanieczyszczeń azotanami pochodzenia rolniczego, zwiększenie retencji wody w krajobrazie oraz zwiększenie bioróżnorodności w zlewni Pilicy. Działania inwestycyjne koncentrują się na obszarze zlewni Pilicy, natomiast pozostałe działania prowadzone będą szerzej na obszarze zlewni Wisły.

Szeroka kampania edukacyjna (obejmująca 11 województw z obszaru Zlewni Wisły) będzie realizowana przez Fundację na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa. Natomiast Lider Projektu PGW WP RZGW w Warszawie wraz z Europejskim Regionalnym Centrum Ekohydrologii PAN odpowiedzialni są za wdrożenie elementów inwestycyjnych.

Dwudniowe szkolenia „Gospodarka nawozowa jako kluczowy element ochrony środowiska i poprawy jakości wód”

Szkolenia odbyły się w 9 województwach leżących w dorzeczu Wisły: kujawsko-pomorskim (Bydgoszcz), lubelskim (Końskowola), łódzkim (Bratoszewice), mazowieckim (Płońsk), podlaskim (Szepietowo), pomorskim (Stare Pole), śląskim (Mikołów), świętokrzyskim (Modliszewice) oraz warmińsko-mazurskim (Olsztyn). W 2022 roku planujemy kolejne 2 szkolenia dla 60 doradców. Wszystkie szkolenia prowadzone były przez zespół ekspertów w składzie: dr hab. Jacek Walczak, Instytut Zootechniki PIB; dr Tamara Jadczyzyn Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznastwa PIB oraz dr Wojciech Krawczyk, Instytut Zootechniki PIB. Zespół ekspercki przygotował materiały szkoleniowe, które zostały wydane w formie broszury. Są one uzupełnieniem treści prezentowanych na wykładach i warsztatach, ale mogą być też pomocne w samodzielnej pracy doradcy z rolnikami.

Szkolenia odbywały się zgodnie ze wspólnym dla nich wszystkim programem, który przewidywał cztery bloki tematyczne:

- Procesy chemiczne, fizyczne i fizjologiczne biorące udział w cyklach obiegu azotu i przepływu fosforu, obejmujące: procesy glebowe, wodne, atmosferyczne, a także wybrane tematy z zakresu fizjologii roślin i fizjologii zwierząt;
- Rozpraszanie związków azotu i fosforu z działalności rolniczej - blok opierał się na tematach: znaczenie rozpraszania N i P dla zdrowia człowieka, stanu środowiska i bioróżnorodności, straty azotu i fosforu w produkcji roślinnej, produkcja zwierzęca pod kątem emisji biogenów;
- Zasady bilansowania potrzeb pokarmowych roślin i zwierząt składający się z wykładów: bilans składników pokarmowych podstawą planowania nawożenia – teoria i ćwiczenia praktyczne, podstawowe gatunki zwierząt gospodarskich i ich grupy technologiczne - analiza pod kątem potrzeb żywieniowych; bilans azotu i fosforu w gospodarstwie (na powierzchni pola, u wrót gospodarstwa, programy komputerowe);
- Dobre praktyki produkcyjne dla redukcji rozpraszania związków N i P, ten blok koncentrował się na tematach: Systemy utrzymania zwierząt, przechowywanie, przetwarzanie i aplikacja nawozów naturalnych; innowacje w nawożeniu i uprawie roli ograniczające straty biogenów, w tym prezentacja programu Inter-Naw; działania Krajowego Planu Strategicznego dla WPR w zakresie ochrony przyrody oraz innych metody zachowania jakości wód, gleb i powietrza, a także zalecanych rozwiązań opartych na przyrodzie w rolnictwie.

Wszystkie szkolenia cieszą się dużym zainteresowaniem uczestników, którzy mają możliwość ugruntowania wiedzy z przedmiotów ścisłych i jej zweryfikowania w pracy z rolnikami.

KONKURS „POLSKA WIEŚ – DZIEDZICTWO I PRZYSZŁOŚĆ”

Dziedzictwo polskiej wsi jest jednym z elementów naszej kultury narodowej. Sztuka ludowa, zwyczaje i obrzędy stanowią bogactwo obszarów wiejskich. Dorobek materialny i duchowy poprzednich pokoleń oraz naszych czasów pozwalają docenić wartość polskiej wsi, ale również wskazać kierunki jej rozwoju. Wychodząc naprzeciw tej myśli Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa we współpracy z Wydawnictwem Scholar już od 2011 r. organizuje Konkurs „Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość”. Celem konkursu jest promocja wartości obszarów wiejskich, ich dziedzictwa kulturowego oraz wzbogacanie publicznej debaty na temat możliwości rozwoju polskiej wsi. Konkurs „Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość” cieszy się dużym zainteresowaniem pośród mieszkańców całej Polski. Na szczególną uwagę zasługuje różnorodność nadsyłanych prac. Pośród zgłoszonych opracowań znajdują się monografie wsi, osobiste wspomnienia, opisy tradycji oraz życia mieszkańców wsi, a nawet powieści i scenariusze teatralne.

W 2021 r. FDPA sfinalizowało XIII edycję Konkursu, objętą patronatem honorowym Polskiego Komitetu ds. UNESCO oraz medialnym przez Kulturę Ludową i Witrynę Wiejską. Do konkursu zgłoszono 32 prace (19 w pierwszej kategorii i 13 w kategorii drugiej). Zgodnie z regulaminem laureaci otrzymują nagrody pieniężne w wysokości 5 tys. zł oraz możliwość wydania nagrodzonej pracy w nakładzie ustalonym przez Kapitułę Konkursu w Wydawnictwie Naukowym Scholar.

Nagrodę w I kategorii, obejmującej prace naukowe, popularno-naukowe i inne prezentujące szczególnie inspirujące i innowacyjne spojrzenie na problematykę rozwoju wsi przyznano Panu Przemysławowi Kilianowi za pracę pt. „Tradycje kociewskie w praktykach kulturowych wspólnoty gminy Morzeszczyn. Ujęcie antropologiczne.” Zdaniem prof. dr hab. Rocha Sulimy praca jest solidną, wieloaspektową, analizą charakterystycznego dla współczesnej kultury procesu retradycjonalizacji praktyk kulturalnych członków wspólnoty lokalnej, którą pod względem formalnym stanowi gmina Mokrzeszyn na Kociewiu. Wartościowe poznawczo są uwagi na temat koncepcji „granicy” w badaniu zjawisk społeczno-kulturowych, jej postrzegania przez autochtonów, a tym samym poświadczania uświadamianych znaczeń różnicy kulturowej.

W kategorii drugiej, w której złożono prace prezentujące dorobek kulturowy kraju i regionu, opisujące inicjatywy lokalne, dziedzictwo historyczne wsi (monografie wsi, archiwalne zbiory zdjęć stanowiące element dokumentacji, pamiątniki) nagrodę główną przyznano Panu Józefowi Nowakowskiemu za pracę pt. „Wspomnienia Jadwigi Barthel de Weydenthal”. Praca, zdaniem recenzenta dr Andrzeja Hałasiewicza, tworzy w całości interesującą mozaikę obrazów z przeszłości Polski widzianych oczyma wrażliwej osoby. Autor jest bardzo ciekawym człowiekiem, niezwykle aktywnym działaczem społecznym i oświatowym.

Kapituła konkursowa przyznała również trzy wyróżnienia: dla Pani Liliany Serafin za pracę pt. „Przemiany wsi podmiejskich a krajobraz przestrzeni publicznych na przykładzie otoczenia Wrocławia”, dla Pani Magdaleny Bernat za pracę pt. „Proces kształtowania się tożsamości w społeczeństwie postmigracyjnym na przykładzie miejscowości Marcinowa Wola na Mazurach” oraz dla Pani Gabrieli Gacek za pracę pt. „Tradycje muzyczne górali kliszczackich”.

Fundacja na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa od 13 lat organizuje konwersatoria z serii „Polska wieś w XXI wieku”, dotyczące wybranych problemów polskiej wsi. Inspiracją do wyboru tematu wydarzenia są raporty o stanie polskiej wsi wydawane przez Fundację od roku 2000 oraz prace przesyłane na konkurs „Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość”.

W czerwcu 2021 r. w Instytucie Rozwoju Wsi i Rolnictwa Państwowej Akademii Nauk odbyła się uroczystość wręczenia nagród XI i XII edycji konkursu „Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość” oraz

Konwersatorium FDPA „Polska Wieś w XXI Wieku” – „Stereotypy i obawy wobec innych i obcych”. Wydarzenie ze względu na sytuację epidemiologiczną zostało zorganizowane w formie hybrydowej – eksperci oraz laureaci i autorzy wyróżnionych prac zebrali się na miejscu, natomiast publiczność uczestniczyła w wydarzeniu zdalnie. Podczas wydarzenia miało miejsce podsumowanie XI i XII edycji konkursu „Polska wieś – dziedzictwo i przyszłość” oraz wręczenie nagród laureatom i wyróżnionym. Zaprezentowano nagrodzone w poprzednich edycjach prace: pani Anny Wrony (laureatki 2019r.) „Migranci z miast oraz ich sąsiedzi. Swojskość - obcość – codzienność” oraz Pani Olgi Zadurskiej (laureatki 2020r.) „Naznaczeni od Pana Boga. Obcy wśród swoich na wsi polskiej XIX i początku XX wieku”. Bardzo interesujące były również wystąpienia wyróżnianych autorów: Pana Mateusza Thomanka za pracę „Koncepcja wielofunkcyjnego rozwoju przestrzennego obszarów wiejskich na przykładzie wsi Stradunia”, Pani Moniki Trybuz za pracę: "Perebory lubelskie dawniej i dziś", Pani Urszuli Chrobok-Sztoler oraz Pana Grzegorza Sztolera za pracę: "Gruß aus Mezerzitz. Szkoła (i wieś) z pocztówki 1825-2000", Pana Bartosza Jawora za pracę: "Klarnet i jego rola w zespole ludowym na przykładzie wybranych regionów etnograficznych Polski południowo-wschodniej". Spotkaniu towarzyszył też wykład p. prof. Violetty Wróblewskiej, oraz panel dyskusyjny z udziałem prof. A. Mencwela, prof. A. Kalety, dr. A. Hałasiewicza.

4. Informacja czy fundacja prowadziła działalność gospodarczą

NIE		TAK	X

5. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej

PROGRAM POŻYCZKOWY FDPA

Fundusz pożyczkowy FDPA został utworzony w 1993 roku w celu wsparcia społeczności wiejskiej w okresie transformacji gospodarczej i dostosowywania polskiego rolnictwa do funkcjonowania w ramach struktur Unii Europejskiej. Wiedząc, że większość osób dotkniętych konsekwencjami prywatyzacji państwowych gospodarstw rolnych nie znajdzie zatrudnienia w rolnictwie, Fundacja postanowiła skoncentrować się na promowaniu przedsiębiorczości i tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i w małych miastach. Najważniejsze było to, aby pomóc mieszkańcom gmin wiejskich i miejsko-wiejskich przekwalifikować się, zdobyć nowe umiejętności, wesprzeć ich poprzez szkolenia, usługi doradcze, dotacje i pożyczki na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Pierwszy w Polsce mikro-pożyczkowy program obsługujący obszary wiejskie województw: małopolskiego, podlaskiego, mazowieckiego i zachodniopomorskiego został utworzony dzięki dofinansowaniu z: Polsko – Amerykańskiego Funduszu Przedsiębiorczości, Caritasverband Deutschland oraz Levi Strauss Corporation. Fundacja otrzymała do dyspozycji 3 mln złotych. Od tego czasu FDPA pozyskało dodatkowe fundusze od licznych krajowych, zagranicznych i międzynarodowych organizacji i instytucji, w tym również od Unii Europejskiej i nieprzerwanie wspiera polskich przedsiębiorców.

Dziś oferta Funduszu Pożyczkowego FDPA kierowana jest do wszystkich przedsiębiorców z sektora MŚP, zarówno do firm, które prowadzą swoją działalność od dłuższego czasu, jak i tych w trakcie organizacji, które nie mają jeszcze doświadczenia, tzw. start-upów. Realizowane przez nas programy mają na celu:

zachęcanie do zakładania i rozwijania własnych firm, pomoc w prowadzeniu działalności gospodarczej, zapewnienie źródeł finansowania firmowych planów rozwoju, pomoc w podnoszeniu konkurencyjności oraz tworzenie nowych miejsc pracy. Oferujemy wsparcie finansowe w formie niskoprocentowanych pożyczek, które mają na celu nie tylko zaspokojenie inwestycyjnych, obrotowych i doraźnych potrzeb finansowych drobnych firm, ale w dużej mierze także aspekt edukacyjny, ponieważ kierowane są między innymi do osób, które nie korzystały dotychczas z zewnętrznych źródeł finansowania.

Nasza działalność pożyczkowa prowadzona jest za pośrednictwem sześciu oddziałów zlokalizowanych na terenie województw: mazowieckiego - w Płocku, Siedlcach i Radomiu, podlaskiego - w Zambrowie, zachodniopomorskiego – w Połczynie Zdroju, małopolskiego – w Nowym Sączu oraz centrali w Warszawie.

Rok 2020 był przełomowym rokiem pod wieloma względami. Istotny wpływ na działalność pożyczkową Fundacji miało wystąpienie epidemii COVID-19, której pojawienie się spowodowało bardzo duże zapotrzebowanie przedsiębiorstw w bieżące środki finansowe. W związku z tym uruchomione zostały projekty pożyczek płynnościowych, które m. in. Nasza Fundacja miała możliwość obsługiwać i tym samym odegrać istotną rolę wspierając przedsiębiorstwa z województw małopolskiego, mazowieckiego, podlaskiego, łódzkiego oraz zachodniopomorskiego zwrotnymi instrumentami finansowymi. W tym samym czasie realizowane były też inne projekty pożyczkowe, które uruchomione były przed wystąpieniem epidemii, dofinansowane przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2014-2020.

Projekty kontynuowane w roku 2021:

- Fundusz Pożyczkowy Sami Swoi – dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. Podlaskiego,
- Fundusz Pożyczkowy MIŚ – dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. Mazowieckiego,
- Instrumenty Finansowe dla mazowieckich MŚP - Pożyczka duża – dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020
- Fundusz pożyczkowy REP - finansowany ze środków własnych FDPA,
- Instrumenty Finansowe Pożyczka Obrotowo Inwestycyjna PLUS - dofinansowany w ramach wspierania przedsiębiorczości przez Fundusz Funduszy Pomorza Zachodniego Jeremie 2,
- Instrumenty Finansowe Pożyczka Mała- dofinansowany w ramach regionalnego programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020,
- Fundusz Pomorza Zachodniego Jeremie 2 w ramach: Osi priorytetowej I - Gospodarka, Innowacje, i Nowoczesne Technologie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020,
- Fundusz Pożyczkowy Wsparcia Płynności MŚP – FPWP POIR w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 dla woj. Zachodniopomorskiego.

Źródła finansowania Funduszu Pożyczkowego FDPA

Wartość udzielonych pożyczek w 2021 roku wyniosła ponad 72,5 mln zł. Większość dostępnych środków finansowych pochodziło ze środków Tarcz w związku z wystąpieniem epidemii COVID – 19, było to ponad 37 mln zł co stanowi ok. 52% wszystkich udzielonych pożyczek w roku ubiegłym.

Od 1993 Fundusz pożyczkowy udzielił łącznie 9 234 pożyczki na kwotę blisko 732 mln zł.

Średnia wartość pożyczki

W 2021 r. udzielonych zostało 338 pożyczek. W analizowanym okresie średnia wartość pożyczek wypłacanych wynosiła 214,5 tys. zł.

Cel pożyczki

Wśród wypłaconych w 2021 r. pożyczek dominowały pożyczki przeznaczone na cele płynnościowe. Stanowiły one ok. 44% wszystkich udzielonych pożyczek. Drugim najczęstszym celem udzielonych pożyczek był cel inwestycyjny 30%. Pożyczki mieszane, a więc finansujące zarówno cele obrotowe jak i inwestycje wyniosły 8%, a pożyczki obrotowe 18 % kapitału wypłaconego w 2020 r.

Wiek pożyczkobiorcy

Odbiorcami pożyczek w 2021 roku, były głównie osoby w wieku 39-49 lat – stanowiły one ponad 56% wszystkich klientów. Drugą pod względem liczebności grupą pożyczkobiorców były osoby w przedziale wiekowym ponad 50 lat (39,14%). Trzecią grupę stanowili pożyczkobiorcy 26 -29 lat (3,29%), a najmniej liczną grupę, stanowiły osoby poniżej 25 roku życia.

Płeć pożyczkobiorców

Wśród przedsiębiorców, którzy zaciągnęli pożyczkę w 2021 r., nadal największą grupą są mężczyźni stanowiący ok. 66 % pożyczkobiorców. W roku 2021 obserwujemy wzrost o ok. 5% udziału kobiet korzystających z pożyczek w Fundacji w stosunku do roku 2020.

Typ działalności gospodarczej

Pierwszą co do liczebności grupę odbiorców stanowili przedsiębiorcy, których działalność powiązana była z usługami – 53,25%. Kolejną grupą finansowanych działalności gospodarczych związanych było z handlem - 27,22% oraz produkcją 7,69%. Firmy budowlane i transportowe stanowią po 4,44% , a pozostałe 2,96% działa w innych branżach.

Status działalności

Ponad 95,5 % środków z pożyczek przeznaczonych zostało na finansowanie działalności gospodarczych funkcjonujących na rynku powyżej dwóch lat. Nowopowstałe przedsiębiorstwa stanowiły tylko 4,44 %.

INFORMACJE FINANSOWE

Przychody uzyskane w 2021 roku wyniosły łącznie

9 812 827,15 zł

Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
A. Przychody nieodpłatnej działalności statutowej - dotacje	606 931,62
B. Przychody netto ze sprzedaży usług	8 119 125,53
I. <u>Przychody działalności pożyczkowej</u>	<u>7 650 608,42</u>
1. <i>Odsetki od udzielonych pożyczek</i>	<i>1 500 574,64</i>
2. <i>Prowizje i opłaty od udzielonych pożyczek</i>	<i>596 741,48</i>
3. <i>Opłata za zarządzanie funduszami pożyczkowymi</i>	<i>5 439 097,17</i>
4. <i>Dotacje na działalność pożyczkową</i>	<i>114 195,13</i>
II. <u>Przychody netto ze sprzedaży usług (wynajem lokalu i inne)</u>	<u>468 517,11</u>
C. Pozostałe przychody operacyjne	824 676,99
<u>W tym działalności gospodarczej</u>	<u>821 701,97</u>
I. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	2 812,83
II. Dotacje pozostałe	6 195,96
III. Inne przychody operacyjne	815 668,20
D. Przychody finansowe	262 093,01
<u>W tym działalności gospodarczej</u>	<u>248 836,54</u>
I. Odsetki	252 265,41
II. Inne	9 827,60
E. Przychody łącznie	9 812 827,15
<u>W tym działalności gospodarczej</u>	<u>9 189 664,04</u>

Wyszczególnienie dotacji	Źródło finansowania	Kwota dotacji wykorzystana w 2021 r. (w zł)
DOTACJE NA DZIAŁALNOŚĆ STATUTOWĄ		606 931,62
<i>Projekt „Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód”</i>	<i>Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</i>	<i>61 131,67</i>
<i>Projekt „Zrównoważone rolnictwo w służbie bioróżnorodności”</i>	<i>Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</i>	<i>158 137,59</i>
<i>Implementation of River Basin Management Plan in the Vistula basin on the example of Pilica river catchment</i>	<i>Unia Europejska reprezentowana przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw</i>	<i>295 462,80</i>
<i>Implementation of River Basin Management Plan in the Vistula basin on the example of Pilica river catchment</i>	<i>Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej</i>	<i>92 199,56</i>

Wyszczególnienie dotacji	Źródło finansowania	Kwota dotacji wykorzystana w 2021 r. (w zł)
DOTACJE NA DZIAŁALNOŚĆ POŻYCZKOWĄ		114 195,13
<i>Umowa operacyjna – pożyczka globalna dla start-upów nr 4.1/2014/FPJWM/7/235</i>	<i>EFRR RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013</i>	-3 083,49
<i>Umowa operacyjna – pożyczka globalna nr 2.5/2016/ZFPJ/5/308</i>	<i>EFRR RPO Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013</i>	35 846,19
<i>Umowa „Wyodrębnienie funduszu pożyczkowego ‘Janosik’ dla przedsiębiorców z małopolski poprzez jego dokapitalizowanie”</i>	<i>EFRR RPO Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013</i>	81 432,43

Przychody gotówkowe wyniosły łącznie w 2021 roku **14 270,00 zł** i dotyczą w przeważającej mierze opłat za sprawdzenie wiarygodności płatniczej wpłaconych przez podmioty ubiegające się o udzielenie pożyczki, w kasach prowadzonych w Biurze w Warszawie oraz w sześciu biurach terenowych Fundacji.

Koszty poniesione w 2021 roku wyniosły łącznie **5 645 076,21 zł**

Wyszczególnienie	Razem
A. Koszty nieodpłatnej działalności statutowej	919 567,11
B. Koszty sprzedanych usług	4 506 973,49
I. <u>Koszty działalności pożyczkowej</u>	<u>4 108 112,85</u>
II. <u>Koszt wytworzenia sprzedanych usług (wynajmu lokalu i pozost.)</u>	<u>398 860,64</u>
C. Koszty ogólnozakładowe	0,00
D. Pozostałe koszty operacyjne	214 230,56
<u>W tym działalności gospodarczej</u>	<u>214 219,76</u>
I. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00
II. Inne koszty operacyjne	214 230,56
E. Koszty finansowe	4 305,05
<u>W tym działalności gospodarczej</u>	<u>4 289,95</u>
I. Odsetki i prowizje	4 305,05
II. Nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi	0,00
F. Koszty łącznie	5 645 076,21
<u>W tym działalności gospodarczej</u>	<u>4 725 483,20</u>

Koszty opłacone w formie gotówkowej wyniosły łącznie w 2021 r. **20 474,07 zł** w kasach prowadzonych w Biurze w Warszawie oraz w sześciu biurach terenowych Fundacji.

Wysokość odpłatnych świadczeń realizowanych w ramach działalności statutowej	0,00 zł
Koszty odpłatnych świadczeń	0,00 zł

Wynik finansowy działalności gospodarczej brutto Fundacji w 2021 r.	4 464 180,84 zł
Wynik finansowy działalności gospodarczej netto Fundacji w 2021 r. (po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych)	4 453 870,84 zł

Procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł:

- z całokształtu działalności 1474,68%
- z działalności operacyjnej 1337,73%

Osiągnięta w 2021 roku nadwyżka przychodów nad kosztami, prezentowana w rachunku zysków i strat jako działalność gospodarcza, dotyczy w przeważającej mierze działalności pożyczkowej, realizowanej na podstawie art. 8 pkt 4 Statutu Fundacji. Dochód osiągnięty w ramach funduszy pożyczkowych powierzonych w zarządzanie, zgodnie z przedmiotowymi umowami zawartymi z Zarządami województw: mazowieckiego i podlaskiego, przeznaczany jest na powiększenie tych funduszy, wyodrębnionych w księgach jako fundusze specjalne. Przychód osiągnięty na działalności pożyczkowej, którym Fundacja może swobodnie dysponować, po pokryciu kosztów roku bieżącego, przeznaczany jest na zwiększenie funduszu działalności statutowej.

Zatrudnienie w Fundacji w 2021 roku.

Wyszczególnienie	Liczba osób zatrudnionych, w tym:	
	ogółem	wyłącznie w działalności gospodarczej
<i>Prezes Fundacji</i>	1	0
<i>Wiceprezes Fundacji/Kierownik ds. pożyczek</i>	1	0
Biuro w Warszawie	15	8
<i>księgowa</i>	1	0
<i>koordynator finansowy</i>	1	0
<i>asystentka zarządu</i>	1	0
<i>analityk pożyczkowy</i>	3	3
<i>specjalista ds. rozliczeń funduszu pożyczkowego</i>	3	3
<i>specjalista ds. pożyczek</i>	2	2
<i>starszy specjalista ds. programów szkoleniowo-doradczych</i>	1	0
<i>kierownik programów rozwoju obszarów wiejskich i promocji</i>	1	0
<i>specjalista ds. rozwoju obszarów wiejskich</i>	2	0

Biuro terenowe w Zambrowie	2	2
<i>kierownik biura terenowego</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>oficer pożyczkowy</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Biuro terenowe w Nowym Sączu	2	2
<i>kierownik biura terenowego</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>starszy oficer pożyczkowy</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Biuro terenowe w Połczynie Zdroju	2	2
<i>kierownik biura terenowego</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>starszy oficer pożyczkowy</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Biuro terenowe w Siedlcach	2	2
<i>kierownik biura terenowego</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>oficer pożyczkowy</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Biuro terenowe w Płocku	2	2
<i>kierownik biura terenowego</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>starszy oficer pożyczkowy</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Biuro terenowe w Radomiu	2	2
<i>kierownik biura terenowego</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>starszy oficer pożyczkowy</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Łączna liczba osób zatrudnionych	29	20

Suma wynagrodzeń wypłaconych przez Fundację: pracownicy i Zarząd łącznie: **2 824 979,25 zł**
w tym:

- wynagrodzenia: 1 914 542,68 zł
- premie: 632 278,91 zł
- nagrody: 216 709,26 zł
- świadczenia w naturze: 61 448,40 zł

Łączna kwota wynagrodzeń wypłacona w roku 2021 pracownikom zatrudnionym wyłącznie w działalności gospodarczej wyniosła: **1 672 704,69 zł**

- w tym:
- wynagrodzenia: 912 614,98 zł
 - premie: 632 278,91 zł
 - nagrody: 83 070,00 zł
 - świadczenia w naturze: 44 740,80 zł

Wysokość rocznych wynagrodzeń wypłaconych łącznie Członkom Zarządu: **639 070,48 zł**
w tym:

- wynagrodzenia: 538 610,42 zł
- nagrody: 95 189,26 zł
- świadczenia w naturze: 5 270,80 zł

Wysokość rocznych wynagrodzeń wypłaconych łącznie członkom Rady Fundacji: **37 000,00 zł**

Koszt wypłat z umów cywilnoprawnych: **196 106,78 zł**

Udzielanie pożyczek stanowi przedmiot działalności Fundacji zgodnie ze statutem:

*„ARTYKUŁ 8
Pozostała działalność*

*8.1. Działalność gospodarcza. Fundacja może prowadzić działalność gospodarczą w zakresie służącym realizacji jej celów charytatywnych wymienionych w niniejszym Statucie, szczególnie na obszarach wiejskich słabo rozwiniętych gospodarczo i zaniedbanych oraz w małych miastach. W tym celu Fundacja jest uprawniona do świadczenia odpłatnych usług w następujących dziedzinach:
a) prowadzenia i promowania działalności mikropożyczkowej polegającej na udzielaniu pożyczek (lub zarządzaniu takimi pożyczkami) na rozpoczęcia lub rozwój działalności gospodarczej w sektorze pozarolniczym, działalności rolniczej lub w dziedzinach z sektorem tym związanych, w tym przetwórstwa rolno-spożywczego, działalności agroturystycznej i rzemiosła, szczególnie na obszarach wiejskich słabo rozwiniętych gospodarczo i zaniedbanych oraz w małych miastach. (...)”*

Działalność pożyczkowa Fundacji opisana została w niniejszym sprawozdaniu, w części II pkt 5 „Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej”.

Środki pieniężne jakie posiadała Fundacja **na rachunkach bankowych** według stanu na dzień 31.12.2021 roku wyniosły łącznie **30 039 612,85 zł**

Wyszczególnienie	Bank	Kwota (w zł)
Lokata terminowa	SANTANDER BANK POLSKA	0,00
Rachunki bieżące	SANTANDER BANK POLSKA	30 039 612,85

Środki pieniężne jakie posiadała Fundacja **w kasach** według stanu na dzień 31.12.2021 roku wyniosły łącznie **3 455,09 zł**

Wyszczególnienie	Kwota (w zł)
Kasa w Biurze w Warszawie	388,97
Kasa w Biurze Terenowym w Połczynie Zdroju	1 221,73
Kasa w Biurze Terenowym w Zambrowie	272,23
Kasa w Biurze Terenowym w Nowym Sączu	309,9
Kasa w Biurze Terenowym w Radomiu	5,85
Kasa w Biurze Terenowym w Siedlcach	887,93
Kasa w Biurze Terenowym w Płocku	368,48

Wartość nabytych w 2021 roku obligacji oraz wielkość objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego **0,00 zł**

Fundacja posiada udziały w OJC Sp. z o.o.; ich wartość w cenie nabycia wynosi **358 800,00 zł**
objęte odpisem aktualizującym w kwocie **(-) 358 800,00 zł**
a także udział w Spółdzielni Mazowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego o wartości **1.000,00 zł**

Środki trwałe nabyte przez Fundację w 2021 roku: **0,00 zł**

Wartość aktywów i zobowiązań Fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych

AKTYWA	Wartość (w zł)
Aktywa trwałe:	208 089 541,70
Wartości niematerialne i prawne	8 610,00
Rzeczowe aktywa trwałe	2 992 391,07
<i>Grunty</i>	<i>1 031 017,60</i>
<i>Lokal biurowy</i>	<i>1 843 987,02</i>
<i>Urządzenia techniczne i maszyny</i>	<i>9 833,78</i>
<i>Środki transportu</i>	<i>105 176,71</i>
<i>Inwestycje w obce środki trwałe</i>	<i>2 375,96</i>
Należności długoterminowe	205 087 540,63
Inwestycje długoterminowe	1 000,00
Aktywa obrotowe:	86 893 812,34
Zapasy (<i>Zaliczki na poczet dostaw</i>)	217,08
Należności krótkoterminowe	56 627 073,76
<i>Należności z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty do 12 miesięcy</i>	<i>1 218 319,28</i>
<i>Inne należności o okresie spłaty do 12 miesięcy</i>	<i>55 408 754,48</i>
Inwestycje krótkoterminowe	30 043 067,94
<i>Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych</i>	<i>30 043 067,94</i>
<i>Inne środki pieniężne (lokaty)</i>	<i>0,00</i>
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	223 453,56

ZOBOWIĄZANIA	Wartość (w zł)
łącznie zobowiązania, rezerwy na zobowiązania i fundusze specjalne:	240 273 669,78
Zobowiązania długoterminowe (pożyczki oraz pozostałe zobowiązania)	188 491 794,84
Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne	51 261 221,31
<i>Kredyty i pożyczki krótkoterminowe</i>	<i>14 583,47</i>
<i>Zobowiązania z tytułu dostaw i usług o okresie wymagalności do 12 miesięcy</i>	<i>98 859,13</i>
<i>Zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych</i>	<i>64 136,25</i>
<i>Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń</i>	<i>270,56</i>
<i>Zobowiązania z tytułu funduszy pożyczkowych</i>	<i>51 037 721,51</i>
<i>Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych</i>	<i>28 381,73</i>
<i>Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe</i>	<i>17 268,66</i>
Rozliczenia międzyokresowe	520 653,63

Dane o działalności zleconej przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz wynik finansowy tej działalności

Lp.	Nazwa projektu	Przychody	Koszty i PDOP	Wynik
1.	Projekt „Ograniczenie zanieczyszczenia azotem pochodzenia rolniczego metodą poprawy jakości wód” finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	61 131,67	61 131,67	0,00
2.	Projekt „Zrównoważone rolnictwo w służbie bioróżnorodności” finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	158 137,59	158 137,59	-2 487,79
	Wkład własny do Projektu	0,00	2 487,79	
3.	Projekt „Implementation of River Basin Management Plan in the Vistula basin on the example of Pilica river catchment” finansowany ze środków Unii Europejskiej reprezentowanej przez Europejską Agencję Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw	295 462,80	295 462,80	-20 403,28
	Projekt „Implementation of River Basin Management Plan in the Vistula basin on the example of Pilica river catchment” finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	92 199,56	92 199,56	
	Wkład własny do Projektu	0,00	20 403,28	
4.*	Projekt „Wyodrębnienie Funduszu Pożyczkowego ‘MIŚ’ dla przedsiębiorców woj. mazowieckiego poprzez jego dokapitalizowanie” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2007-2013 – przychody i koszty Funduszu zgodnie z umową	937 837,73	1 514 936,85	-577 099,12
5.*	Projekt „Dokapitalizowanie funduszu pożyczkowego ‘Sami Swoi II’ dla przedsiębiorców realizujących swoje inwestycje na obszarze województwa podlaskiego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 – przychody i koszty Funduszu zgodnie z umową	98 630,63	91 640,00	6 990,63
6.*	Projekt „Wyodrębnienie funduszu pożyczkowego ‘Sami Swoi’ dla przedsiębiorców z województwa podlaskiego poprzez jego dokapitalizowanie” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013 (przychody i opłata za zarządzanie pokryta z przychodów)	59 284,04	81 423,68	-22 139,64
7.	Umowa operacyjna – pożyczka globalna dla start-upów w ramach Inicjatywy Jeremie, Um. nr 4.1/2014/FPJWM/7/235 - zwrot kosztów zarządzania (KOREKTA)	-3 083,49	-3 083,49	0,00
8.	Projekt „Wsparcie przedsiębiorczości poprzez rozwój instrumentów inżynierii finansowej w ramach inicjatywy JEREMIE w województwie mazowieckim”; Umowa operacyjna – poręczenie portfelowe nr 2.5/2016/ZFPJ/5/308- zwrot kosztów zarządzania	35 846,19	35 846,19	0,00
9.	Projekt „Wyodrębnienie funduszu pożyczkowego ‘Janosik’ dla przedsiębiorców z małopolski poprzez jego dokapitalizowanie” w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 (opłata za zarządzanie)	81 432,43	81 432,43	0,00

10.**	Umowa Operacyjna nr 2/RPMA/11017/2018/VI/DIF Instrument Finansowy – Pożyczka duża (opłata za zarządzanie)	502 484,91	121 653,61	380 831,30
11.**	Umowa Operacyjna Nr 2/RPMP/3818/2018/V/DIF/134 Instrument Finansowy – Pożyczka (opłata za zarządzanie)	201 864,53	127 876,33	73 988,20
12.**	Umowa Operacyjna nr 2/RPMA/9219/2019/O/DIF/206 Instrument Finansowy – Pożyczka mała (opłata za zarządzanie)	378 181,35	149 464,47	228 716,88
13.**	Umowa Operacyjna Nr 2/RPZP/2319/2019/VII/DIF/192 Instrument Finansowy – Pożyczka Obrótowo Inwestycyjna PLUS (opłata za zarządzanie)	493 128,25	190 322,75	302 805,50
14.**	Umowa Operacyjna Nr 2/RPZP/6120/2020/V/DIF/287 (opłata za zarządzanie)	19 382,85	133 514,70	-114 131,85
15.**	Umowa Operacyjna Nr 2/POIR/11420/2020/XIII/DIF/328 (opłata za zarządzanie)	966 382,83	195 977,95	770 404,88
16.**	Umowa Operacyjna Nr 2/POIR/4420/2020/II/DIF/261 (opłata za zarządzanie)	2 417 126,56	147 512,65	2 269 613,91
17.**	Umowa Operacyjna Nr 2/POIR/11420/2020/XIII/DIF/R/401/328 (opłata za zarządzanie)	56 360,87	140 129,33	-83 768,46
18.**	Umowa Operacyjna Nr 2/RPZP/6120/2020/V/DIF/361/287 (opłata za zarządzanie)	322 761,34	139 331,53	183 429,81
19.**	Wpływ produkcji rolnej na zmiany klimatu i jej adaptacja do tych zmian - Umowa o przyznaniu pomocy Nr 00003.DDD.69097.1.0003.2019.00	412 967,10	339 073,88	73 893,22
20.**	Wpływ produkcji rolnej na zmiany klimatu i jej adaptacja do tych zmian - Umowa o przyznaniu pomocy Nr 00004.DDD.69097.1.0004.2019.07	0,00	13 793,88	-13 793,88

* Programy pożyczkowe (wykazane w powyższej tabeli w poz. od 4 do 6) są realizowane w ramach podstawowej działalności Fundacji. Wygenerowany dochód lub poniesiona strata zgodnie z poszczególnymi umowami zostały dopisane do odpowiadających im funduszy pożyczkowych. Aktywa poszczególnych funduszy pożyczkowych prezentowane są w bilansie po uwzględnieniu ich wyceny na dzień bilansowy: kwota należności pożyczkowych uwzględnia odpis aktualizujący i odsetki naliczone na dzień bilansowy. Skutki wyceny odnoszone są na fundusze pożyczkowe.

** Dochód wypracowany w związku z zarządzaniem funduszami pożyczkowymi (poz. od 10 do 18) a także w związku z realizacją umów z poz. 19-20 powyższej tabeli przeznaczony został na zwiększenie funduszu statutowego Fundacji oraz pokrycie kosztów realizacji niezakończonych projektów. Wykazane w pozycji 20 koszty dotyczą dochodu (w kwocie 51 570,33 zł) sprawozdanego w roku poprzednim.

Fundacja składa następujące deklaracje podatkowe:

- CIT-8 – zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych, wraz z załącznikami,
- CIT-ST – informacja podatnika do ustalenia należnych jednostkom samorządu terytorialnego dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych,
- PIT-4R – deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy,
- PIT-8AR – deklaracja roczna o zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych,
- VAT-7 – deklaracja dla podatku od towarów i usług,
- DN-12 – deklaracja na podatek od nieruchomości.

Fundacja składa również wymagane deklaracje do ZUS oraz PRFON.

Zobowiązania publiczno-prawne Fundacji na dzień 31.12.2021 r.

wynosiły łącznie

64 136,25 zł

z tego:

– zobowiązanie wobec ZUS	0,00 zł
– zobowiązanie z tytułu PIT-4	58 105,25 zł
– zobowiązanie z tytułu CIT-8	1 729,00 zł
– zobowiązanie z tytułu VAT-7	714,00 zł
– zobowiązanie wobec PRFON	3 588,00 zł

i zostały uregulowane w obowiązujących terminach.

Fundacja jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. poz. 723, 1075, 1499 i 2215).

Fundacja nie przyjęła oraz nie dokonała płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane.

Kontrole i audyty przeprowadzone w Fundacji w 2021 roku:

Wpis	Data	Jednostka kontrolująca	Zakres	Zalecenia
1/2021	02.04.2021-10.06.2021	Izba Administracji Skarbowej w Warszawie	Audyt Projektu: UO nr 2/POIR/4420/2020/II/DIF/261	Brak
2/2021	24.06.2021-28.09.2021	Izba Administracji Skarbowej w Warszawie	Audyt Projektu: UO 2/POIR/4420/2020/II/DIF/261 oraz UO 2/POIR/11420/2020/XIII/DIF/328	Brak
3/2021	28.10.2021-26.11.2021	Izba Administracji Skarbowej w Warszawie	Audyt Projektu: UO 2/RPZP/2319/2019/VII/DIF/192 oraz UO 2/RPZP/6120/2020/V/DIF/287	Brak

Lista uchwał podjętych przez Zarząd Fundacji w roku 2021:

Nr	Data	Przedmiot uchwały
1/2021	2021-01-02	Zmiana wynagrodzenia zasadniczego pracowników biura w Warszawie
2/2021	2021-01-02	Wprowadzenie REGULAMINU UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ
3/2021	2021-11-17	Inwentaryzacja roczna składników majątkowych FDPA

 Monika Szymańska
 Prezes Zarządu
 Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa

